

Sygn. akt I CSK 125/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Z.M. i J.M.

przeciwko A.P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 września 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt V Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powodów łączną kwotę 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 października 2016 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację pozwanego A.P. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 29 grudnia 2014 r., którym zasądził od pozwanego solidarnie na rzecz powodów Z.M. i J.M. kwotę 70 000 złotych z odsetkami i kosztami procesu. Zasądzona kwota stanowiła zwaloryzowaną równowartość kwoty zapłaconej przez powodów pozwanemu

w 1987 r. z tytułu nabycia od niego nieformalną umową (zawartą w zwykłej formie pisemnej) części działki o powierzchni ok. 100 m², sąsiadującej z gruntem powodów w celu postawienia garażu. Objętą sporem część nieruchomości pozwany wraz z ogrodzeniem i garażem sprzedał w 2007 r. osobie trzeciej. Mimo negocjacji, strony niniejszego postępowania nie doszły do porozumienia odnośnie do kwoty należnej do zwrotu powodom od pozwanego. Podstawą prawną rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd pierwszej instancji były przepisy kodeksu cywilnego o bezpodstawnym wzbogaceniu (nienależnym świadczeniu). Oddalając apelację Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne i oceny prawne dokonane przez Sąd Rejonowy, w szczególności nie zgadzając się z zarzutem pozwanego o przedawnieniu roszczenia powodów i uznając za prawidłowe zastosowanie waloryzacji należnego powodom świadczenia pieniężnego.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 120 § 1 w związku z art. 410 § 1 i 2 k.c. przez uznanie, że nie doszło do przedawnienia roszczeń objętych żądaniem pozwu. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji lub po uchyleniu także wyroku Sądu pierwszej instancji - przekazanie sprawy temu Sądowi wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli o jej nieprzyjmowanie do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona oraz występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, tj. art. 410 § 2 k.c.

Odnosnie do pierwszej kwestii, to uzasadnieniem pozwanego na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona jest stwierdzenie, że tak jest „z powodu niewątpliwego naruszenia przepisów prawa materialnego polegającego na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu przepisu art. 120 § 1 w związku z art. 410

§ 1 i 2 kodeksu cywilnego...”. Argumentem za oczywistością skargi jest to, że umowa między stronami była nieważna od początku a żądany zwrot dotyczy świadczenia sprzed 25 lat. Stwierdzeniu temu nie towarzyszy żaden wywód prawny, który przeciwstawiałby się w jakikolwiek profesjonalny sposób stanowisku zajętemu przez Sądy w toku instancji, że termin przedawnienia należy liczyć dopiero od 2007 roku, czyli od sprzedaży nieruchomości i powstaniu nienależnego świadczenia po stronie pozwanego. W znanym i utrwalonym od lat orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz w doktrynie wyraźnie sformułowane są obowiązki strony powołującej się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, jak należy wypełnić obowiązek uzasadnienia tej oczywistości. Przypominają to powodowie w odpowiedzi na skargę kasacyjną, a pozwany jedynie powołał się na art. 398⁴ § 2 k.p.c., jednakże jego dyspozycji nie wypełnił, zwłaszcza że powinien, wskazując na przesłankę oczywistości skargi odnieść się do kwestii dwukrotnego otrzymania ceny za sprzedaż tego samego gruntu, w tym w wyniku nieformalnej umowy, której też był stroną. Dlatego nie można uznać za wykazanie spełnienia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podobnie się sprawa przedstawia z odwołaniem się pozwanego do potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, chociaż w tym wypadku skarżący nawet nie powołuje art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przepis ten jest szczegółowo omówiony w piśmiennictwie i orzecznictwie Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, co ma zawierać profesjonalny wywód prawny, żeby przekonać o potrzebie takiej wykładni. To, co według skarżącego w pierwszej kolejności zgłoszonego wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest w niniejszej sprawie oczywiste dla uzasadnienia wniesienia tej skargi, staje się wątpliwe, a w pewnym fragmencie wyводу przekształca się w potrzebę „wyjaśnienia istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do wyjaśnienia, od kiedy należy liczyć termin wymagalności zwrotu nienależnego świadczenia...”. To już wypełnia kolejną podstawę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jakim jest art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., o którym pozwany również nie wspomina. Jak wynika z kolei z ustalonego orzecznictwa, nie można jednocześnie powoływać się na oczywistość skargi, a następnie negując ją przedstawiać zagadnień prawnych do rozstrzygnięcia, mieszając je na dodatek z wątpliwościami interpretacyjnymi,

których niewystarczającym uzasadnieniem jest powołanie dwóch orzeczeń sądów apelacyjnych, bez szczegółowszej ich analizy i użytej argumentacji oraz wyczerpującego przedstawienia własnego stanowiska prawnego.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aj